

(Rättsakter som antagits med tillämpning av avdelning VI i Fördraget om Europeiska unionen)

RÅDETS RAMBESLUT

av den 28 maj 2001

om bekämpning av bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter

(2001/413/RIF)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av Fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 34.2 b i detta,

med beaktande av kommissionens initiativ ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Bedrägerier och förfalskningar som rör andra betalningsmedel än kontanter sker ofta på internationell nivå.
- (2) Det arbete som olika internationella organisationer (t.ex. Europarådet, G8-gruppen, OECD, Interpol och FN) utför är betydelsefullt, men det behöver kompletteras med åtgärder från Europeiska unionens sida.
- (3) Rådet anser att vissa former av bedrägeri som rör andra betalningsmedel än kontanter är så allvarliga och utvecklas på ett sådant sätt att det krävs övergripande lösningar. Rekommendation nr 18 i handlingsplanen för bekämpande av den organiserade brottsligheten ⁽³⁾, godkänd av Europeiska rådet i Amsterdam den 16–17 juni 1997, samt punkt 46 i rådets och kommissionens handlingsplan för att på bästa sätt genomföra bestämmelserna i Amsterdammfördraget om upprättande av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa ⁽⁴⁾, godkänd av Europeiska rådet i Wien den 11–12 december 1998, innebär att åtgärder måste vidtas på detta område.
- (4) Eftersom målen för detta rambeslut, nämligen att säkerställa att bedrägeri och förfalskning som rör alla andra betalningsmedel än kontanter anses vara straffbara gärningar som omfattas av effektiva, proportionella och avskräckande påföljder i alla medlemsstater, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna med hänsyn till dessa brotts internationella karaktär utan därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, får gemenskapen anta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. I enlighet med proportionalitets-

principen så som den kommer till uttryck i den artikeln går detta rambeslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de målen.

- (5) Detta rambeslut bör bidra till kampen mot bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter tillsammans med andra rättsakter som rådet redan har antagit, t.ex. gemensam åtgärd 98/428/RIF ⁽⁵⁾ om inrättande av ett europeiskt rättsligt nätverk, gemensam åtgärd 98/733/RIF ⁽⁶⁾ om att göra deltagande i en kriminell organisation i Europeiska unionens medlemsstater till ett brott, gemensam åtgärd 98/699/RIF ⁽⁷⁾ om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel och vinning av brott samt beslut av den 29 april 1999 om utökande av Europol's mandat till att omfatta bekämpning av penningförfalskning och förfalskning av betalningsmedel ⁽⁸⁾.
- (6) Kommissionen överlämnade till rådet den 1 juli 1998 meddelandet "En ram för åtgärder för att bekämpa bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter", i vilket det förespråkas en EU-politik som omfattar både förebyggande och repressiva aspekter av problemet.
- (7) Meddelandet innehåller ett utkast till gemensam åtgärd som är en del av denna övergripande strategi och utgör utgångspunkten för detta rambeslut.
- (8) Det är nödvändigt att en beskrivning av de olika typer av beteenden som bör kriminaliseras i samband med bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter omfattar all den verksamhet som i detta avseende utgör hotet från den organiserade brottsligheten.
- (9) Det är nödvändigt att dessa typer av beteenden anses vara straffbara gärningar i samtliga medlemsstater och att effektiva, proportionella och avskräckande påföljder införs för fysiska och juridiska personer som har begått eller är ansvariga för sådana brott.

⁽¹⁾ EGT C 376 E, 28.12.1999, s. 20.

⁽²⁾ EGT C 121, 24.4.2001, s. 105.

⁽³⁾ EGT C 251, 15.8.1997, s. 1.

⁽⁴⁾ EGT C 19, 23.1.1999, s. 1.

⁽⁵⁾ EGT L 191, 7.7.1998, s. 4.

⁽⁶⁾ EGT L 351, 29.12.1998, s. 1.

⁽⁷⁾ EGT L 333, 9.12.1998, s. 1.

⁽⁸⁾ EGT C 149, 28.5.1999, s. 16.

- (10) Avsikten med att ge straffrättsligt skydd åt i första hand betalningsinstrument med en särskild form av skydd mot efterbildning eller missbruk är att operatörerna skall uppmanas att förse de betalningsinstrument de ger ut med detta skydd och att instrumentet därmed förses med en förebyggande faktor.
- (11) Det är nödvändigt att medlemsstaterna ger varandra största möjliga ömsesidiga bistånd och samråder med varandra när fler än en medlemsstat är behöriga i fråga om samma brott.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Definitioner

I detta rambeslut avses med

- a) *betalningsinstrument*: ett fysiskt instrument annat än lagliga betalningsmedel (*legal tender*) (sedlar och mynt) som genom sin särskilda karaktär, enskilt eller tillsammans med ett annat (betalnings)instrument, gör det möjligt för innehavaren eller användaren att föra över pengar eller ett penningvärde, t.ex. kreditkort, eurocheckkort, andra av finansinstitut utgivna kort, resecheckar, eurocheckar, andra checkar och växlar som är skyddade mot efterbildning eller bedräglig användning, t.ex. genom sin utformning, kod eller undertecknande,
- b) *juridisk person*: varje enhet som har denna ställning enligt tillämplig lagstiftning, med undantag av stater eller andra offentliga organ vid utövandet av de befogenheter som de har i egenskap av statsmakter samt internationella offentliga organisationer.

Artikel 2

Brott i samband med betalningsinstrument

Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att följande handlingar är straffbara när de är uppsåtliga, åtminstone när det gäller kreditkort, eurocheckkort, andra kort utgivna av finansinstitut, resecheckar, eurocheckar, andra checkar och växlar:

- a) Stöld eller annat olovligt tillgrepp av ett betalningsinstrument.
- b) Hel- eller delförfalskning av ett betalningsinstrument med syfte att använda det för bedrägeri.
- c) Mottagande, förskaffande, transport, försäljning eller överlämnande till en annan person eller innehav av ett betalningsinstrument som stulits eller olovligen tillgripits eller som är helt eller delvis förfalskat med syfte att använda det för bedrägeri.

- d) Bedräglig användning av ett betalningsinstrument som stulits eller olovligen tillgripits eller som är helt eller delvis förfalskat.

Artikel 3

Datorrelaterade brott

Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att följande handlingar är straffbara när de är uppsåtliga:

Genomförande eller förorsakande av en överföring av pengar eller penningvärde och därigenom förorsakande av en olaglig förlust av egendom för en annan person när handlingen begås i syfte att ge gärningsmannen eller tredje man en olaglig ekonomisk förmån genom

- att utan rätt mata in, ändra, radera, eller undertrycka datoriserade uppgifter, särskilt identifieringsuppgifter, eller
- att utan rätt ingripa i ett dataprograms eller datasystems funktion.

Artikel 4

Brottslighet i samband med särskilt anpassad utrustning

Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att följande handlingar är straffbara när de är uppsåtliga:

Bedräglig tillverkning, mottagande, anskaffande, försäljning eller överlämnande till annan person eller innehav av

- redskap, föremål, datorprogram och alla andra instrument som är särskilt avsedda för att föröva något av de brott som avses i artikel 2 b,
- datorprogram som är avsedda för att begå något av de brott som avses i artikel 3.

Artikel 5

Deltagande, anstiftan och försök

Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att deltagande i och anstiftan till sådana handlingar som avses i artiklarna 2–4 eller försök till sådana handlingar som avses i artikel 2 a, 2 b, 2 d och artikel 3 är straffbara.

Artikel 6

Påföljder

Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de handlingar som avses i artiklarna 2–5 är belagda med straffrättsliga påföljder som är effektiva, proportionella och avskräckande och som, åtminstone i allvarliga fall, omfattar påföljder som är frihetsberövande och kan medföra utlämning.

Artikel 7

Juridiska personers ansvar

1. Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att juridiska personer kan ställas till ansvar för sådana handlingar som avses i artikel 2 b–d och artiklarna 3–4 och som till deras förmån begås av varje person som agerar antingen enskilt eller som en del av den juridiska personens organisation och har en ledande ställning inom den juridiska personen, grundad på

- befogenhet att företräda den juridiska personen, eller
- befogenhet att fatta beslut på den juridiska personens vägnar, eller
- befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen, samt för medhjälp eller anstiftan till ett sådant brott.

2. Utom i de fall som avses i punkt 1 skall varje medlemsstat vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att en juridisk person kan ställas till ansvar när brister i övervakning eller kontroll som skall utföras av en sådan person som avses i punkt 1 har gjort det möjligt för en person, som är underställd den juridiska personen, att begå ett sådant brott som avses i artikel 2 b–d och artiklarna 3–4.

3. Den juridiska personens ansvar enligt punkterna 1 och 2 utesluter inte lagföring av fysiska personer som är gärningsmän, anstiftare eller medhjälpare till de handlingar som avses i artikel 2 b–d och artiklarna 3–4.

Artikel 8

Påföljder för juridiska personer

1. Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att en juridisk person som har ställts till ansvar i enlighet med artikel 7.1 kan bli föremål för effektiva, proportionella och avskräckande påföljder, som skall innefatta bötesstraff eller administrativa avgifter och som kan innefatta andra påföljder, t.ex.

- a) fråntagande av rätt till offentliga förmåner eller stöd,
- b) tillfälligt eller permanent näringsförbud,
- c) rättslig övervakning,
- d) rättsligt beslut om avveckling av verksamheten.

2. Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att en juridisk person som har ställts till ansvar i enlighet med artikel 7.2 kan bli föremål för effektiva, proportionella och avskräckande påföljder eller åtgärder.

Artikel 9

Behörighet

1. Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att fastställa sin behörighet rörande brott enligt artiklarna 2, 3, 4 och 5 när brott har begåtts

- a) helt eller delvis på medlemsstatens territorium,
- b) av en av dess medborgare, dock med förbehåll för att den medlemsstatens lagstiftning kan kräva att gärningen är straffbar även i det land där den begicks, eller
- c) till förmån för en juridisk person som har sitt säte inom medlemsstatens territorium.

2. Om inte annat följer av artikel 10, kan en medlemsstat besluta att inte tillämpa behörighetsregeln eller att endast i särskilda fall eller under särskilda omständigheter tillämpa regeln i

- punkt 1 b,
- punkt 1 c.

3. Medlemsstaterna skall vederbörligen underrätta rådets generalsekretariat om de beslutar att tillämpa punkt 2, om så är lämpligt med angivande av de särskilda fall eller omständigheter då beslutet gäller.

Artikel 10

Utlämning och åtal

- 1. a) Varje medlemsstat som enligt sin lag inte utlämnar sina egna medborgare skall vidta nödvändiga åtgärder för att fastställa sin behörighet rörande brott enligt artiklarna 2, 3, 4 och 5 när de begås av en av dess egna medborgare utanför dess territorium.
- b) Varje medlemsstat skall, när en av dess medborgare anklagas för att i en annan medlemsstat ha begått ett brott som innefattar de handlingar som beskrivs i artiklarna 2, 3, 4 och 5 och om den inte utlämnar denna person till den andra medlemsstaten enbart på grund av dennes nationalitet, lägga fram fallet för sina behöriga myndigheter i syfte att om så är lämpligt väcka åtal. För att möjliggöra att åtal väcks skall akter, information och bevisföremål som rör brottet överlämnas enligt förfarandena i artikel 6.2 i Europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957. Den ansökande medlemsstaten skall informeras om det åtal som väcks och om dess resultat.

2. I denna artikel skall begreppet medborgare i en medlemsstat tolkas i enlighet med en eventuell förklaring som denna stat avgivit enligt artikel 6.1 b och c i Europeiska utlämningskonventionen.

Artikel 11

Samarbete mellan medlemsstaterna

1. Medlemsstaterna skall i enlighet med tillämpliga konventioner, multilaterala eller bilaterala avtal eller arrangemang i så hög grad som möjligt bistå varandra när det gäller förfaranden som rör brott enligt detta rambeslut.

2. Om flera medlemsstater är behöriga i fråga om brott som avses i detta rambeslut skall dessa stater samråda med varandra i syfte att samordna sina insatser för en effektiv lagföring.

Artikel 12

Informationsutbyte

1. Medlemsstaterna skall antingen utse operativa kontaktpunkter eller också kan de använda befintliga operativa strukturer för informationsutbyte samt för annan kontakt mellan medlemsstaterna för att tillämpa detta rambeslut.

2. Varje medlemsstat skall meddela rådets generalsekretariat eller kommissionen vilket eller vilka organ som utgör kontaktpunkt enligt punkt 1. Generalsekretariatet skall meddela övriga medlemsstater vilka dessa kontaktpunkter är.

Artikel 13

Territoriell tillämpning

Detta rambeslut skall tillämpas i Gibraltar.

Artikel 14

Genomförande

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta rambeslut senast den 2 juni 2003.

2. Senast den 2 juni 2003 skall medlemsstaterna till rådets generalsekretariat och till Europeiska gemenskapernas kommission överlämna texten till de bestämmelser genom vilka de skyldigheter som åvilar dem enligt detta rambeslut överförs till nationell lag. Senast den 2 september 2003 skall rådet mot bakgrund av en rapport som upprättats på grundval av dessa upplysningar och en skriftlig rapport från kommissionen bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har vidtagit nödvändiga åtgärder för att följa detta rambeslut.

Artikel 15

Ikraftträdande

Detta rambeslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 28 maj 2001.

På rådets vägnar

T. BODSTRÖM

Ordförande
